

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Державної служби
статистики

_____ Арсен МАКАРЧУК

_____ 2026 року

РОЗ'ЯСНЕННЯ

**щодо показників форми державного статистичного спостереження
№ 2-інновація (один раз на два роки) "Обстеження інноваційної діяльності
підприємства за період 2024–2026 років"**

I. Загальні положення

1. Ці роз'яснення містять інформацію щодо показників форми державного статистичного спостереження № 2-інновація (один раз на два роки) "Обстеження інноваційної діяльності підприємства за період 2024–2026 років" (далі – форма).

2. Показники форми вміщують дані за звітний рік у цілому за юридичною особою, включаючи дані її філій, представництв, відділень та інших відокремлених підрозділів.

3. Значення показників форми мають формат представлення за одиницями вимірювання:

показник щодо обсягу витрат на інновації та наукові дослідження і розробки (далі – НДР) – тисяча гривень (у цілих числах);

показники щодо частки доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) без ПДВ і частки витрат на інновації та НДР за джерелами фінансування – відсотків (у цілих числах);

показники щодо кількості упроваджених нових та/або вдосконалених товарів чи послуг, у тому числі кількості упроваджених машин, обладнання, – одиниць (у цілих числах).

На запитання із три- та чотириваріантними відповідями можливий тільки один варіант відповіді.

На запитання із варіантами відповідей "Так"/"Ні" можливий тільки один варіант відповіді.

4. Показники форми формуються з використанням регістрів бухгалтерського обліку, Плану рахунків бухгалтерського обліку активів,

капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 09 грудня 2011 року № 1591), зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 21 грудня 1999 року за № 892/4185 (далі – План рахунків) та Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 21 грудня 1999 року за № 893/4186, а у випадку ведення обліку за спрощеною формою – спрощеного Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 19 квітня 2001 року № 186, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 05 травня 2001 року за № 389/5580, національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, затверджених відповідними нормативно-правовими актами Міністерства фінансів України, міжнародних стандартів бухгалтерського обліку й фінансової звітності, а також первинних документів та договорів на здійснення/придбання наукових досліджень і розробок (далі – НДР), про трансфер технологій тощо.

5. У разі здійснення процедури припинення діяльності юридичної особи, що не пов'язано з реорганізацією (приєднання, злиття, поділ, перетворення) або у зв'язку з реорганізацією, у розділі "Інформація щодо відсутності даних" може бути проставлено позначку "V" за причинами "Одиниця припинена або перебуває в стадії припинення", або "Проведено чи проводиться реорганізація або передано виробничі фактори іншій одиниці" відповідно. Інші причини відсутності даних не використовуються.

II. Показники форми

1. Показники розділу "Характеристики діяльності підприємства" містять інформацію про стратегії, які були важливими для економічної діяльності підприємства упродовж останніх трьох років за ступенем їх важливості.

2. Показники форми щодо запровадження підприємством інноваційної продукції (товарів, послуг) містять інформацію про те, чи запроваджувало підприємство упродовж 2024–2026 років інноваційну продукцію (товари, послуги), яка є новою та/або значно поліпшеною в частині своїх властивостей або способів використання та реалізована на ринку.

Інноваційна продукція (товари, послуги) може розподілятися за ступенем новизни на нову для ринку, на якому працює підприємство (продукти, які раніше не були доступні на ринку), або нову лише для самого підприємства (продукти, які були новими для підприємства та ідентичними або дуже схожими на продукти, які вже пропонували конкуренти). Водночас якщо інноваційна

продукція (товар, послуга) є одночасно новою і для ринку, і для підприємства, вона враховується тільки в одній із цих позицій.

Інновація може вважатися впровадженою, якщо новий або вдосконалений товар/послуга відносно його/її характеристик (наприклад, удосконалене програмне забезпечення) доступні для використання споживачами (користувачами). Не можуть бути віднесені до інновацій перепродаж нових товарів, придбаних в інших підприємств, та зміни товару лише естетичного характеру. Продукція може вважатися інноваційною протягом трьох років із моменту її впровадження.

3. Показник щодо частки доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) без ПДВ за 2026 рік містить інформацію про частку доходу від реалізації продукції за ступенем її новизни в загальному доході від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) підприємства, оцінену у відсотковому відношенні.

4. Інформація щодо кількості найменувань, упроваджених у звітному році нових та/або вдосконалених товарів чи послуг, наводиться за ступенем новизни продукції: нова для ринку, на якому працює підприємство, або нова лише для самого підприємства (продукція може бути новою або істотно поліпшеною для виробника, незалежно від використання (виготовлення) її іншими виробниками).

Цю інформацію надають тільки підприємства, основний вид економічної діяльності яких за Класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД-2010) належить до кодів 05.10–39.00.

5. Інформація щодо запровадження підприємством упродовж 2024–2026 років інноваційних процесів наводиться з розподілом за типами процесів.

До інноваційних процесів можуть бути віднесені нові або вдосконалені методи виробництва/поліпшення товарів або надання послуг (можуть бути новими для підприємства, незалежно від того, ким вони були розроблені або впроваджені вперше, не обов'язково новими для ринку, на якому працює підприємство); методи логістики, доставки або дистрибуції; методи комунікацій або обробки інформації; методи обліку або адміністративного управління; методи ділової практики з організації процедур або зовнішніх зв'язків; методи організації трудової відповідальності, прийняття рішень або управління людськими ресурсами; маркетингові методи просування, пакування, ціноутворення, розміщення продукції або післяпродажного обслуговування тощо).

6. Показник щодо витрат на інновації та НДР містить інформацію про витрати за 2026 рік на НДР, виконані як власними силами, так і іншими підприємствами, та інші витрати на інновації (поточні витрати та капітальні витрати на придбання машин, обладнання, програмного забезпечення, прав

інтелектуальної власності, будівель тощо, необхідні для здійснення інновацій та НДР тощо).

Поточні витрати на інновації включають витрати на оплату праці, на оплату послуг, виконаних сторонніми підприємствами, вартість матеріалів та інші витрати на виробництво товарів (послуг).

Права на інтелектуальну власність уключають права власності на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, ліцензії, ліцензійні договори на використання зазначених об'єктів; комерційні таємниці; товарні знаки тощо.

Якщо у 2026 році витрат на інновації та НДР не було, у графі "витрати відсутні" у відповідному рядку може бути проставлена позначка.

Показник щодо витрат на інновації та НДР розподіляється за джерелами фінансування у відсотковому відношенні.

7. Показники форми щодо співпраці підприємств містять інформацію про участь інших підприємств у здійсненні НДР або інноваційної діяльності з розподілом за типами та географічним розташуванням партнерів, залучених до інноваційного співробітництва.

Якщо на запитання щодо розробників інноваційної продукції та інноваційних процесів у рядку "Вашим підприємством разом з іншими підприємствами" зазначено "Так", може бути заповнена інформація щодо того, чи співпрацювало підприємство з іншими підприємствами, та щодо типів партнерів, залучених до інноваційного співробітництва.

8. Показники форми щодо фінансової підтримки підприємств містять інформацію про те, чи намагалося підприємство упродовж 2024–2026 років отримати пряму державну фінансову підтримку (субсидії, гранти, ваучери, інші види підтримки, передбачені законодавством України) або непряму державну підтримку (кредити, субсидовані кредити, гарантії за кредитами тощо).

Інформація щодо фінансової підтримки підприємств наводиться з розподілом за джерелами фінансової підтримки інноваційної діяльності.

Якщо на запитання, чи було отримане боргове фінансування використано на НДР або іншу інноваційну діяльність, зазначено "Так", то може бути заповнена інформація щодо частки витрат на інновації та НДР за рахунок кредитів банків.

Якщо на запитання, чи була фінансова підтримка використана на НДР або іншу інноваційну діяльність, у рядках "Кошти місцевих бюджетів" або "Кошти державного бюджету" зазначено "Так", то може бути заповнена інформація щодо частки витрат на інновації та НДР за рахунок коштів місцевих бюджетів або коштів державного бюджету відповідно.

9. Показники розділу "Екологічні інновації" форми містять інформацію щодо впровадження підприємством інновацій з екологічними перевагами. До них можуть бути віднесені нова або вдосконалена продукція (товари, послуги) чи процес підприємства, які створюють менший вплив на навколишнє

середовище, порівняно з попередніми продукцією (товарами, послугами) або процесами підприємства, які були надані потенційним користувачам або введені в експлуатацію.

Екологічні переваги можуть бути основною метою інновації або побічним продуктом інших цілей, можуть виникнути під час виробництва продукції (товару, послуги) або під час споживання чи використання споживачами (користувачами).

Роз'яснення щодо показників форми державного статистичного спостереження № 2-інновація (один раз на два роки) "Обстеження інноваційної діяльності підприємства за період 2022–2024 років" від 20 червня 2024 року № 19.1.2-12/11-24 є недійсними з 01 січня 2027 року.

Директор департаменту структурної
статистики апарату Держстату

Маргарита КУЗНЄЦОВА

від _____ 2026 року № _____